

א"ח סימן שלט פעיף ד

עין משפט י.

ה. ד. אין דנין בשבת ^ש, לא דיני ממונות ולא דיני קנסות ^ה וכדומה וכ"ש דיני נפשות.

הגה: אסור לתפוס ולהכניס לבית הסוהר בשבת ^א מי שנתחייב איזה עונש, וכ"ש דאסור להלקותו ^ב דהוי בכלל דין.

ה. ה. אין מקדשין ^ג אשה בשבת.

ש. וכולם הטעם שמא יכתוב. ביצה ל"ז ע"א ופי' רש"י שם שמא יכתוב פס"ד לדיינים, ושטר אירוסין לקידושין, ושטר חליצה לחולצת, וכתובה ליבמה, ובירושלמי דרשו "בכל מושבותיכם" מכאן לבתי דינין שלא יהיו דנים בשבת.

ו מותר לחבר שיר בשבת במשקל ואין חשש שמא יכתוב. מ"מ אם יש בכך טורח אסור משום טרחא בשבת. כה"ח אות ט"ז.

ו וה"ה שאין מסדרין הטענות בשבת, מ"א ס"ק ג'. ואפי' הבעל דין לעצמו אסור לו לסדרן לעצמו בביתו כדי שיהיו שגורין בפיו משום ודבר דבר. כה"ח אות י"ז.

ו הדיין שכבר שמע טו"מ הצדדים פשוט שמותר לו לעיין בפסקי ההלכה ולעמוד על אמיתות הדין, שם.

ו אם יש לישראל דיון בערכאותיהם עם א"י והזמינו אותו בשבת וא"א לדחות ליום אחר מותר לטעון טענותיו ע"י עכ"ם, כה"ח אות כ'.

ו איש ישראל שמסוכן למות ויודע עדות על אשה שמת בעלה מותר לקבל עדותו בשבת משום עיגונה. שם באות כ"א מברכי יוסף ושבות יעקב.

מותר למורה הוראה לשער בדעתו אם יש ששים בהיתר לבטל האיסור שלא נודע תערוכתו רק בשבת, מתה"ד סי' נ"ד. ומהר"י ברונא מתיר אם א"א באומד הדעת גם לשקול ולמדוד אם אין לו מה לאכול והוא צורך השבת, כה"ח אות כ"ב.

ת. אבל דיני איסור והיתר דנים, כה"ח אות כ"ג.

א. ו מי שרוצה לברוח ולעגן את אשתו מותר לחבוש אותו בבית הסוהר בשבת, שבות יעקב ח"א סי' י"ד וברכי יוסף אות ב'.

ב. אין מלקין ואין ממיתין בשבת שנאמר לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת שזו אזהרה לכה"ד שלא ישרפו בשבת למי שנתחייב שריפה וה"ה לשאר עונשים, מ"א ס"ק ג'.

הרודף אחר אחת מכל העריות מותר להצילו בנפשו אפי' ביום שבת, כה"ח אות כ"ט, הגם שהמ"ל הסתפק בזה.

הבועל ארמית בפרהסיא דהיינו בפני עשרה שקנאים פוגעים בו אם זה ביום שבת אין פוגעין בו לחלל עליו השבת, כה"ח אות ל'.

ו אין קובעין מקום לחליצה בשבת ע"מ לחלוץ ביום ראשון שזה נראה כאילו דנין בשבת, מ"א ס"ק ג'.

ו ואם החליצה ביום א' קובעים מקום בע"ש אבל לא במו"ש פ"ת אות ד' בסדר החליצה.

ג. ואפי' קידש בע"ש אין עושין חופה בשבת.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלאחד שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

הגה: ויש מתירין באין לו אשה ובנים ^ד, ואפשר דמותר גם להכניסה לחופה ^ה. וסומכין על זה בשעת הדחק, ומ"מ יש ליזהר שלא יבא לידי כך.

ה. ו. אין חולצין ולא מייבמין ^ו ואין כונסין ולא מקדישין להקדש ^ז ולא מעריכין ולא מחרימין ^ח ולא מפרישין תרומות ומעשרות ^ט, ואין פודין הבן ^י, ואין מגרשין ^כ אלא א"כ הוא גט שכיב מרע ^ל. כולם אם נעשו שוגגין ^מ או מזידין ^נ או מוטעין מה שעשו עשוי.

- ד.** כ"כ הר"ן בשם ר"ת, אבל בתשובה חזר בו ר"ת וכתב דאין מקדישין אלא מתוך דוחק גדול וגם לא היה מורה כן להלכה ולמעשה, ועיין בכה"ח אות ל"ד.
- ה.** אף שזה קנין ועי"ז קנאה ליורשה מותר כיון שאין לו אשה ובנים עדיין, והיינו לדעת המתירין.
- ו.** שמא יכתוב שטר כתובה ועוד דבמה שמייבם אותה נקנית לו והרי היא כאשתו לכל דבר. כמ"ש באבן העזר סי' קס"ח ואפי' קידש ועשה חופה ליבמה בע"ש אסור משום דאין קונה בה מן התורה אלא ביאה כמ"ש באבן העזר סי' ק"ע סעיף ב' ברמ"א.
- ז.** למזבח או לבדק הבית, ולא מעריכין דהיינו האומר ערכי עלי שנותן כפי שניו כמ"ש בתורה בפ' בחוקותי, ולא מחרימין שאומר בהמה זו חרם וסתם חרמים הוא לבדק הבית ומשום גזירת מקח וממכר מגמ', ולא הוי גזירה לגזירה דהכל גזירה חדא.
- ח.** ואם מותר להפקיר בשבת או ביו"ט עיין בסי' רמ"ו שיש פלוגתא בזה, וכדי להנצל מהאיסור אפשר לסמוך על המתירין, עיין בכה"ח שם אות מ"ז.
- ט.** הגם שאין מקדישין מותר לפסוק לצדקה ולידור להקדש או שמן למאור כמ"ש בסי' ש"ו סעיף ו'.
- י.** אם לא שזה צורך השבת או דבר גדול על הכלל. כה"ח אות מ"ח. ולנדות ולהחרים לאיש בשבת יש מתירין, כה"ח אות מ"ט.
- יא.** דזה דומה למקדיש אותם פירות ועוד שזה מתקן אותם בשבת, כ"כ הרמב"ם בפ' כ"ג הלכה י"ד.
- ואם הפריש בשבת או ביו"ט תו"מ בשוגג יאכל, במזיד לא יאכל עד מו"ש, מ"מ בין כך ובין כך תיקן הפירות, שם רמב"ם הלכה ט"ו.
- ובהפרשת תו"מ בשוגג לא קנסו שוגג אטו מזיד, כמו במבשל ששם האיסור הוא מן התורה, אבל המ"א בס"ק ז' כתב בשם הר"ן דגם בהפרשת תו"מ בשוגג קנסו שוגג אטו מזיד עד מו"ש. ועיין בכה"ח אות נ"א.
- ה"ה דאסור להפריש חלה בשבת כמבואר בסי' תק"ו סעיף ג'.
- יב.** דהוי כמקח וממכר, ש"ך יו"ד סי' ש"ה ס"ק י"ב. ואם עבר ופדאו בשבת א"צ לפדותו שוב אחר השבת אך ראוי לגזור שיתענו בה"ב, כה"ח אות נ"ד.
- יג.** אפי' שהגט נכתב ונחתם מע"ש או הובא ע"י שליח שמא יכתוב מעשה ביי"ד.
- יד.** ומיירי שנכתב הגט בע"ש ולא נכתב בו זמן היום אלא כתב בו שבוע זו בסתם דכשר כמ"ש באבן העזר סי' קכ"ז סעיף ז' דאל"כ הוי מוקדם ופסול, מ"א ס"ק ט'.
- טו.** היינו ששכח שהיום שבת ועשה מלאכה או ידע שהיום שבת אך סבר שמלאכה זו מותרת.
- טז.** ומשמע מכאן דמי שעבר והקנה קרקעות או מטלטלין בשבת קנינו קנין, ב"י.

או"ח פימן תקבר פעיה א

עיין לעיל עין משפט אות א